رسول الله صلی الله علیه وسلم برای کسی که مال و اموالی به او بخشیده شده بود، به عُمْرَی قضاوت نمود.

از جابر بن عبدالله رضی الله عنهما روایت است که می گوید: رسول الله صلی الله علیه وسلم برای کسی که مال و اموالی به او بخشیده شده بود، به عُمْرَی قضاوت نمود. و در روایتی آمده است: «مَنْ أُعْمِرَ عُمْرَى لَهُ وَلِعَقِبِهِ، فَإِنَّهَا لِلَّذِي أُعْطِيَهَا، لا تَرْجِعُ إِلَى الَّذِي أَعْطَاهَا؛ لأَنَّهُ أعطى عَطَاءٌ وَقَعَتْ فِيهِ الْمَوَارِيثُ»: «به هرکس چیزی بخشیده شد، برای او و فرندانش خواهد بود و به کسی که آن را بخشیده باز گردانده نمی شود چون چیزی که بخشیده وارد ارث می شود». و جابر می گوید: رسول الله صلی الله علیه وسلم به بخششی که برای دیگری و وارثش باشد، اجازه داده است اما اینکه بخشش مذکور فقط تا زمان زنده بودن فردی باشد که چیزی به او بخشیده شده، پس از آن به صاحبش بازگردانده می شود. و در روایت مسلم آمده است: «أَمْسِكُوا عَلَيْكُمْ أَمْوَالَكُمْ وَلاَ تُفْسِدُوهَا، فَإِنَّهُ مَنْ أُعْمِرَ عُمْرَى فَهِيَ لِلَّذِي أُعْمِرَهَا، حَيًّا وَمَيِّتًا، وَلِعَقِبِهِ»: «از اموال تان نگهداری کنید و آنها را تلف نکنید؛ زیرا هرکس چیزی را به صورت عمری هبه کند، در زندگی وی و پس از مرگ به موهوب له و نسلش تعلق می گیرد».

[صحیح است] [به روایت مسلم - متفق علیه]

«العُمْرى» و مانند آن «الرُّقْبى» دو نوع بخشش می باشند که در جاهلیت رواج داشتند. به این صورت که فردی با این کلمات خانه یا هر چیز دیگری را به دیگری می بخشید: «أعمرتك إياها»: «آن را به تو بخشیدم» یا «أعطيتكها عمرك أو عمري»: «آن را تا زنده بودن تو یا خودم به تو بخشیدم». و به این ترتیب مراقب مرگ کسی بودند که چیزی به وی بخشیده شده بود، تا به آنچه بخشیده بودند، دوباره دست یابند. چنین بود که شریعت بخشش کردن را تایید نمود و شرطی را که در این زمینه رواج داشت و بازگشتن به بخشش بود، باطل اعلام کرد. چون کسی که به بخشش خود باز می گردد مانند سگی است که استفراغ می کند و سپس به استفراغ خود بازمی گردد. به همین دلیل رسول الله صلی الله علیه وسلم به حفظ اموال شان دستور می دهد و اینکه گمان نکنند این شرط لازم الاجرا بوده و مراجعه آنها به چیزی که بخشیدند، مباح است؛ لذا می فرماید: «از اموال تان نگهداری کنید و آنها را تلف نکنید؛ زیرا هرکس چیزی را به صورت عمری هبه کند، در زندگی وی و پس از مرگ، به موهوب له و نسلش تعلق می گیرد».

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/6080